

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Liliana Catan și Ion Arhiliuc,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătorei Sîngerei din 06 august 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2013, declarat de inculpatul

Dascal Mihail Vasile, născută la 29 august 1981, originar din s. Mărcăuți, r-nul Briceni, domiciliat în mun. Bălți, str. Șcedrin 46, ap. 27.

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 04 martie 2013 – 06 august 2013;

- instanța de apel: 03 septembrie 2013- 27 noiembrie 2013;

- instanța de recurs: 04 februarie 2014- 19 martie 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Sîngerei din 06 august 2013, Dascal Mihail a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de probă de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

2. *În fapt*, pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Dascal Mihail, la 15 decembrie 2012, aproximativ la ora 21:30, conducînd automobilul propriu de model „Renault Scenic” cu n/î RS AN 920, deplasîndu-se pe traseul Brest-Odessa km 180, a încălcat prevederile pct. 45 alin. (l) lit. a), b), c), d) a Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009 ce stabilește, că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar

permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră și ca consecință nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și a derapat pe acostament, unde s-a răsturnat.

În urma accidentului rutier, pasagerul automobilului nominalizat Artenii Mariana Gheorghe, potrivit raportului de expertiză medico-legală, a primit vătămări corporale medii și pasagerul Dascal Bianca, potrivit raportului de expertiză medico-legală a primit vătămări corporale grave, în rezultatul cărora a decedat.

În drept, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul a depus apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului declarat inculpatul a invocat, că instanța de fond nu a ținut cont de un șir de circumstanțe stabilite, și anume:

- conform Certificatului de la Serviciul Hidrometeorologic de Stat de la 15.12.2012, ora 20.00, pînă la 16.12.2012, ora 08.44, au fost înregistrate condițiile meteorologice ca ghețuș, zăpadă, viscol; conform certificatului de la SABTA-35 Sîngerei în regiunea unde a avut loc accidentul autobusul pe ruta Sîngerei-Sloboda Măgura (Sîngerei-Chișcăreni-Coșcodeni-Sl. Măgura) n-a activat din motive de ninsori abundente din 15.12.2012 pînă la 23.12.2012 și serviciile protecție situații excepționale au fost trecute la ora 20.00, pe 15.12.2012, la grad de activitate sporită;

- conform fișelor medicale solicitate de la asistența medicală Urgență "Nord" s-a stabilit, că mașina urgenței a fost blocată în seara respectivă mai mult de o oră;

- colaboratorii poliției Sîngerei nu au putut ajunge la locul accidentului, astfel încît inculpatul aflîndu-se cu copilul în mașină îi era frică să oprească pe drum să nu fie înzăpeziți și să nu înghețe, unica soluție corectă fiind să se miște cu viteză minimă;

- instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 325 al. (1), art. 281 al. (2) Cod de procedură penală, iar reieșind din practica jurisprudenței Curții Europene și practica Curții Supreme de Justiție, acuzațiile aduse inculpatului trebuie să fie concrete, sub aspectul respectării dreptului la apărare a inculpatului, deoarece de o învinuire ne concretă nu te poți apăra;

- în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu nu sunt redată conținutul articolului și urmările care au survenit, nu e indicat concret ce a încălcat și prin care probe este dovedită vinovăția;

- instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 297 Cod de procedură penală care se colaborează cu prevederile art. 6 a Convenției pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și jurisprudența CEDO,

dispoziții analogice cuprinzându-se și în art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 20 din Constituție și art. 19 Cod de procedură penală;

- examinând ordonanța de punere sub învinuire din 07.03.2013, 18.03.2013 și rechizitoriu se observă, că în actele respective nu este arătată concret fapta imputată sub aspectul unei învinuiri precise, clare și previzibile, acestea necorespunzând cerințelor legii, motiv pentru care potrivit art. 251 al. (2) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului procedural în consecință impunându-se încetarea procesului penal;

- necătfînd la faptul că în învinuirea adusă și rechizitoriu nu este indicat ce anume a comis Dascăl Mihail, este indicat că a încălcat pct. 45 al. 1 lit. a), b), c), d) a RCR, în continuare redîndu-se conținutul acestui punct din regulament;

- în ședința de judecată s-a stabilit că șoferul era calm, sigur pe situație, atent la drum și se deplasa cu o viteză minimă, fapt dovedit de martori, de inculpat și nu a fost combătut, șoferul avînd practică de conducere în diferite situații climaterice, făcînd tot posibilul în situația dată;

- s-a confirmat documentul că vehiculul respectiv a trecut verificare tehnică în decembrie 2012, era dotat cu cauciuc pentru sezon, învinuirea neprezentînd nici aici probe în susținerea învinuirii aduse;

- obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art. 264 are un caracter complex; obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier; latura obiectivă este formată din fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport (urmările prejudiciabile) legătura cauzală între fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile;

- în procesul calificării urma să se stabilească înainte de toate care anume reguli de circulație și exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate de către făptuitor;

- instanța de judecată a încălcat prevederile art. 394 al. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu cuprinde descrierea faptei criminale, considerată ca dovedită;

- simpla mențiune privind săvîrșirea unei anumite fapte criminale fără invocarea concretă și precisă a circumstanțelor cauzei nu corespunde cerințelor legii privind sesizarea instanței de judecată și respectiv, judecarea cauzei, motiv pentru care, potrivit art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului procedural respectiv, iar în consecință impune încetarea procesului penal;

- în ședința din 11.06.2013 au înaintat cerere privind nulitatea și inadmisibilitatea probelor, prin încheierea judecătoreiei din 11.06.2013 a fost respinsă, considerînd încheierea dată neîntemeiată din următoarele motive:

- instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 94 raportat la art. 95 Cod de procedură penală;
  - procesul-verbal de cercetare a accidentului rutier este întocmit contrar cerințelor art. 124 Cod de procedură penală, nu se știe cine a alcătuit schema accidentului rutier, când a fost alcătuită schema dată în lipsa bănuitalui, n-au fost indicate în aceste documente toate circumstanțele cazului, n-au fost prezentate inculpatului aceste documente pînă când a făcut cunoștință cu materialele cauzei; lipsește descrierea amănunțită a faptelor constatate, precum și a măsurii luate în cadrul urmăririi penale, care mijloace tehnice au fost utilizate efectuarea acțiunilor respective de urmărire penală;
  - deoarece probele propuse de acuzatorul de stat sunt dobîndite printr-o procedură ilegală și cu încălcarea principiilor, drepturilor și libertățile persoanei, oferite participanților la procesul penal de către art.6 CEDO, Constituția RM, legea procesuală penală și conform art. 251 alin. (1), (2), (4) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesual penale ce nu pot fi înlăturate decît prin anularea acestui act;
  - învinuirea prezentată și susținută de procuror pe tot parcursul procesului penal, este viciată în mod evident echivalînd cu încălcarea prevederilor legale cu privire la sesizarea instanței;
  - condamnarea persoanei reprezintă un act al justiției și nu poate fi realizată decît în condiții strict reglementate de lege, pentru a se preveni orice abuzuri ce ar conduce la arbitrar sau discreționat, afectînd grav și direct valorile umane ce constituie esența personalității.
- 4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2013, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat, cu menținerea sentinței fără modificări.
- 4.1.** La adoptarea soluției sale, instanța de apel a conchis, că argumentele invocate în apel de către inculpat sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei.
- În opinia Colegiului penal, instanța de fond a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate, rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind demonstrată și prezența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 264 al. (3) lit. b) Cod penal.
- Instanța de apel a menționat, că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu poate echivala cu achitarea lui, deoarece probele prezentate dovedesc incontestabil vinovăția în comiterea infracțiunii reținute, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală.

Totodată, Colegiul penal a mai menționat, că inculpatul ținând cont de condițiile climaterice în care se deplasa, și anume ghețuș, zăpadă, viscol, urma nu doar să reducă viteza, dar chiar și să oprească mijlocul de transport pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

A fost considerat neîntemeiat și argumentul invocat de inculpat în apel, referitor la faptul că, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 325 al. (1), art. 281 al. (2) Cod de procedură penală, dat fiind că judecarea cauzei în prima instanță sa efectuat în privința inculpatului și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, iar inculpatul și apărătorul n-au fost lipsiți de posibilitatea de a prezenta mijloacele de probă și de a se apăra.

Nu a fost susținută și afirmația invocată referitor la faptul că, atât în ordonanța de punere sub învinuire, cât și în rechizitoriu nu este arătată concret fapta imputată sub aspectul unei învinuiri precise, clare și previzibile, acestea necorespunzând cerințelor legii, motiv pentru care potrivit art. 251 al. (2) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului procedural în consecință, impunându-se încetarea procesului penal.

Atât în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, cât și în instanța de apel s-a constatat, că ordonanța de punere sub învinuire corespunde cerințelor art. 281 al. (2) Cod de procedură penală, iar careva încălcare a normelor procesuale penale, care ar atrage nulitatea actului procedural nu s-au constatat.

Colegiul penal nu a susținut și afirmația invocată de către inculpat, precum că în învinuirea adusă și rechizitoriu nu este indicat ce anume a comis el, fiind indicat că a încălcat pct. 45 al. 1 lit. a), b), c), d) a RCR, deoarece, atât în învinuirea adusă, cât și în fapta criminală descrisă de către instanța de fond și considerată ca fiind dovedită se reține, că încălcarea normei menționată a RCR, a avut ca consecință faptul, că inculpatul nu sa isprăvit cu conducerea automobilului și a derapat pe acostament, unde s-a răsturnat și ca urmare pasagera Artenii Mariana Gheorghe a primit vătămări corporale medii, iar pasagera Dascăl Bianca a primit vătămări corporale grave, în rezultatul cărora a decedat.

A fost declarat drept lipsit de temei și argumentul invocat referitor la faptul, că instanța de judecată a încălcat prevederile art. 394 al. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, or sentința de condamnare cuprinde descrierea faptei criminale, considerată ca dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, consecințele infracțiunii, astfel nu s-au stabilit careva abateri de la prevederile art. 394 al. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Referitor la argumentul invocat privitor la faptul, că prin încheierea instanței de fond din 11.06.2013 a fost respinsă cererea înaintată privind nulitatea și inadmisibilitatea probelor, încheiere care în opinia inculpatului, este ilegală din considerentele că instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 94 raportat la

art. 95 Cod de procedură penală, Colegiul penal a indicat că, instanța de fond prematur s-a expus referitor la cererea înaintată, deoarece chestiunea dată urma să fie soluționată la finalizarea judecării cauzei.

Totodată, s-a reținut, că potrivit art. 251 al. (1), (4) 95 Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, însă la părerea instanței de apel, aceste prescripții legale nu au fost respectate, nefiind invocate de către învinuit și avocat în modul stabilit de procedura penală, astfel, careva temeuri de casare a încheierii nu s-au constatat.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată și afirmația invocată în apel, referitor la faptul, că instanța a pus la baza sentinței de condamnare procesul-verbal de cercetare a accidentului rutier, care a fost întocmit contrar cerințelor art. 124 Cod de procedură penală, deoarece în cadrul judecării cauzei penale nu s-au constatat împrejurări, a căror prezență exclud utilizarea probelor în cadrul procesului penal prevăzute de art. 94 Cod de procedură penală, însă în opinia instanței de apel, proba dată corect a fost acceptată de către instanța de fond, deoarece anume aceasta constată situația de fapt și circumstanțele producerii accidentului rutier.

Cît privește argumentul invocat de inculpat referitor la faptul, că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, Colegiul penal a reținut, că acest argument este absolut lipsit de temei, iar dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, nici într-un mod n-a fost lezat.

Colegiul penal a apreciat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 al. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, care prevăd scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corijare a celui condamnat, de prevenirea săvârșirii de el a noi infracțiuni, stabilind inculpatului o pedeapsă echitabilă faptelor infracționale comise, pedeapsă care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

5. Împotriva hotărîrilor menționate, inculpatul a declarat recurs ordinar, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea recursului recurentul a invocat, că pe parcursul examinării cauzei nu și-a găsit confirmare vinovăția sa în comiterea infracțiunii incriminate, cu toate că la baza condamnării au fost puse probele administrate de către instanța de fond și suplimentar verificate de instanța de apel, probe care demonstrează nevinovăția și anume: declarațiile martorilor, a părții vătămate și actele anexate la materialele cauzei.

Totodată, recurentul a enumerat absolut aceleași motive ca și în cererea de apel și anume faptul că nu s-a ținut cont de circumstanțele cauzei, enumerate la pct. 3. a prezentei decizii.

Mai mult ca atît, inculpatul a menționat că instanța de fond și de apel, judecînd cauza, a considerat ca fiind dovedită încălcarea pct. 45 alin. (1) lit. a), b), c), d) a RCR, fără a indica concret această încălcare, iar temeiurile din art. 391 Cod de procedură penală au fost puse în discuție în cadrul examinării cauzei, însă instanțele asupra acestor argumente nu s-au expus.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor cauzei, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

6.1. Din conținutul recursului rezultă că recurentul invocă ca temei de recurs pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească definitivă.

În speță, Colegiul penal constată, că recursul declarat nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiului invocat. Din conținutul recursului rezultă că inculpatul Dascal Mihail, invocă dezacordul său cu aprecierea probelor, considerînd că nu este vinovat în comiterea infracțiunii incriminate.

Colegiul penal menționează că, instanțele ierarhic inferioare, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar verificîndu - le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate să fie justă și întemeiată.

În susținerea acesteia, instanța de apel corect a respins argumentul inculpatului despre nevinovăția sa, fiind combătut prin materialele administrate de către instanța de fond și just puse la baza sentinței de condamnare, or reeșind din constatările făcute de către instanța de apel și redate la p.4.1 al prezentei decizii, ultima a dat răspunsuri detaliate absolut la toate argumentele invocate în apel și reflectate la p.3 al deciziei.

Prin urmare, argumentele recurentului precum că nu a comis infracțiunea incriminată sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, iar nerecunoașterea vinovăției nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate. Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

7.În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Dascal Mihail împotriva sentinței Judecătoriei Sîngerei din 06 august 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2013 în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va pronunța la 02 aprilie 2014.

Președinte:

Constantin Gurschi

Judecători:

Liliana Catan

Ion Arhiliuc

